

Tekenen in de Tijd 47

14-20-juni 2020

Deze zondag is het Sacramentsdag, komende vrijdag vieren wij het Heilig Hart van Jezus. Steeds worden wij uitgenodigd tot dankbaarheid dat niet wij ons met God, maar God zich met ons verbindt. Erik Borgman schetst de ruimte waarin dit alles en iedereen plaatst.

Komende vrijdag viert de kerk het feest van het Heilig Hart van Jezus. Nu was er een tijd dat in ieder katholiek gezin een Heilig Hartbeeld stond, vaak geplaatst tijdens een speciale ceremonie waarmee het huis en haar bewoners aan het Heilig Hart werden toegewijd: 'Christus is koning van onze woning, Christus is koning van het heelal', begon een lied uit deze tijd. Wie door Brabant rijdt, ziet nog altijd op vrijwel elk kerkplein een meer dan levensgroot Heilige Hartbeeld staan dat met wijd gespreide armen de hele wereld lijkt te omhelzen. Toen in de negentiende eeuw met name in Frankrijk het christendom steeds meer uit het openbare leven werd verdrongen, ging men de nadruk leggen op de emotionele kant van het geloof. Het Heilig Hart van Jezus symboliseert de liefde waarmee God zich door Jezus naar de wereld keert en op onzichtbare wijze de wereld doordrenkt. Zoals het heet in de tweede lezing van het feest: 'God is liefde: wie in de liefde woont, woont in God en God is met haar of hem' (1 Johannes 4,16).

Zelf heb ik op mijn bureau een Heilig Hartbeeld staan dat een Bijbelboek in zijn hand houdt, op de hoogte van zijn hart. Wat in Psalm 103 (6-8) wordt uitgezongen over Gods liefdevolle nabijheid waarvan de Bijbel in tal van tonen en kleuren getuigt – 'God maakt waar wat Hij heeft beloofd: | Hij komt op voor het recht van de onderdrukten. | Hij openbaart zijn wegen aan Mozes, | maakt aan Israëls kinderen zijn daden bekend: | barmhartig is God en genadig, | geduldig, en in liefde groot' – manifesteert zich in Jezus. Deze zondag, Sacramentsdag, klonk er in het evangelie uit de mond van Jezus: 'Wie mijn vlees eet en mijn bloed drinkt, blijft in Mij en Ik in hem' (Johannes 6,56). Jezus deelt in de eucharistie zijn vlees en bloed, dat wil zeggen zijn met goddelijke liefde doorknede leven met ons, zodat wij voortaan in en vanuit zijn liefde leven.

Ik luisterde aan de vooravond van Sacramentsdag op de internationale (Engelstalige) dominicaanse website [The Word](#) naar de overweging van de Amerikaanse dominicaanse Megan McElroy. Haar ervaring was dat zij en haar medezusters in alle maanden dat ze de eucharistie niet konden vieren, zich toch niet verlaten voelden. De Geest leert ons God zoals Hij in Jezus aanwezig is niet alleen op tal van plaatsen zien, maar verbindt ons ook met die plaatsen, en zo met God. Hierbij hielp met name het lezen en overwegen van de Schriften, was de ervaring van zuster Megan. Het was de afgelopen maanden ook mijn ervaring. Laten we bidden dat alle overwegingen van de afgelopen periode ons ervoor hebben toegerust Gods aanwezigheid het 'nieuwe normaal' in te dragen. Ook al weten we niet hoe deze aanwezigheid, noch hoe dat nieuwe normaal eruit zal zien.

Na het feest van het Heilig Hart breekt definitief de 'tijd door het jaar' aan, en niet alleen liturgisch. Langzamerhand komt aan het licht wat de coronacrisis voor schade heeft aangericht, maar eveneens wat we van deze crisis geleerd hebben en wat we vast zouden willen houden. In het Huis van Dominicus besteden we daar in de periode na de zomer graag aandacht aan.

Vanaf de derde eeuw trekken mensen de woestijn in om de confrontatie te zoeken met de demonen in hun persoonlijke leven en in de cultuur. Wij maakten mee dat de woestijn naar ons toekwam. Er lieten zich demonen gelden waar we niet goed op voorbereid waren, maar wij ontdekten ook ongedachte manifestaties van de Geest van wijsheid en inzicht, van beleid en sterkte, van kennis en vroomheid, van ontzag voor God (Jesaja 11,1-3). Waar blijken we van en voor te leven, wat boezemt ons angst in, waarvan hebben we ontdekt dat het ons of anderen schaadt en vooral: hoe houden we oog op wat echt belangrijk is? Maar zoals gezegd, dat is voor na de zomer.

Nu zijn onze inspanningen er nog op gericht de kerk begin juli weer te openen. Als het allemaal goed gaat, dragen wij op 5 juli symbolisch het licht van Christus weer de kerkruimte binnen en gaat dominicaan Stefan Mangnus ons voor in de viering van de eucharistie. Het moet allemaal met de nodige voorzichtigheid en er moeten ongebruikelijke voorzieningen worden getroffen. Iedereen wordt tijdig geïnformeerd over hoe alles in zijn werk gaat en wat er gebeuren moet. Houdt deze website in de gaten. Daarop zijn steeds alle gegevens te vinden.

Erik Borgman, lekendominicaan
voorzitter van de programmaraad van het Huis van Dominicus